

Sastanak sekcije za šaransko ribnjačarstvo Jugoslavije

Pod predsedništvom Ing. Mirka Turka 31. maja 1974. godine, održan je redovni godišnji sastanak Stručne sekcije za šaransko ribnjačarstvo Jugoslavije. Sastanak je održan na šaranskom ribnjaku »Bečej« u Bečeju u organizaciji Poslovnog udruženja slatkovodnog ribarstva Jugoslavije i ribnjaka »Bečej« u Bečeju domaćina sastanka.

Pored velikog broja učesnika iz skoro svih ribarskih organizacija Jugoslavije, sastanku su prisustvovali kao gosti profesor Ivo Tomašec, Mihajlo Ristić, drugarica Katarina Jukić predstavnik Sekretarijata za poljoprivredu Izvršnog veća SR Hrvatske, Mr. Laza Boškov, predstavnik Veterinarskog zavoda Zemuna i gosti iz Baje iz susedne NR Mađarske.

Otvarajući sastanak Ing. Mitar Babić je u ime domaćina sastanka pozdravio učesnike, posebno prisutne goste i svima pozeleo ugodan boravak u Bečeju i uspešan rad Sekcije. Zatim je Ing. Mitar Babić ukratko izneo istorijat grada Bečaja i okoline i upoznao prisutne sa njegovim znamenitostima. Posle toga je Ing. Babić izneo ukratko istorijat nastanka ribnjaka, upoznao učesnike sa sadašnjim stanjem na ribnjaku i planovima daljeg razvoja.

Na sastanku Sekcije se raspravljalo o sledećem

D N E V N O M R E D U:

- 1) Ribnjak »Bečej« Bečej — referent: Ing. Mitar Babić;
- 2) »Metode uzgoja i bolesti šarana« — referent: profesor Ivo Tomašec;
- 3) Praćenje zdravstvenog stanja ribe na šaranskim ribnjacima« — referat: dr Nikola Fijan, Zdravko Petrinec, Jasna Grilec i Emil Peskeredžić;
- 4) Informacija o predlogu Pravilnika za sprečavanje i suzbijanje zarazne bolesti riba — referat: dr Nikola Fijan;
- 5) Osvrt na proizvodne rezultate 1972. i 1973. godine i plan proizvodnje za 1974. godinu — referent: Ljubomir Vujačić; i
- 6) R a z n o:

- Ing. Ivan Stević — informacija o rezultatima uzgoja soma;
- Mihajlo Ristić — film o veštačkom mrestu štuke;
- Vreme i mesto održavanja sledećeg sastanka.

Nakon utvrđivanja dnevnog reda, prije prelaska na rad — predsedavajući Ing. Mirko Turk je u ime učesnika stručne sekcije uputio iskrene čestitke profesoru Ivi Tomašecu povodom dobijanja nagrade za životno delo, što su svi učesnici burno pozdravili.

Zatim je na poziv predsedavajućeg minutom čutanja odata pošta drugovima preminulim između dva sastanka.

Na poziv predsedavajućeg Ing. Mirka Turka — referat po drugoj tački dnevnog reda »Metode uzgoja i bolesti šarana« podneo je prof. Ivo Tomašec.

Svojim referatom prof. Tomašec je dao pregled savremenih metoda uzgoja ribe u svijetu, kao i opis raznih bolesti koje neminovno prate intenzivnu proizvodnju ribe.

Prof. Tomašec smatra da je kvalitetna hrana odlična preventiva za dobro zdravstveno stanje ribe, te da bi ribu trebalo hraniti sa kompletnom i kvalitetnom hranom, čime bi se u mnogome doprinelo sprečavanju raznih bolesti, naročito zarazne vodene bolesti šarana. U tom cilju prof. Tomašec predlaže da se riba hrani i preko zime, naročito kada je temperatura vode iznad 6 C° — jer je dokazano da riba u gustom nasadu uzima hranu i kad temperatura vode iznosi 2—3 C°.

Po mišljenju prof. Tomašeca, veštački mrest je veoma značajan za rešavanje nekih osnovnih pitanja proizvodnje ribe. Uticaj selekcije i hibridizacije su prema rečima prof. Tomašeca također veoma značajni i važni faktori za sigurnu i visoku proizvodnju, jer se ukrštanjem u krvnom srodstvu dovodi do degeneracije potomstva. Zato treba mnogo više pažnje posvetiti selekciji matičnog materijala, što u Jugoslaviji nije slučaj.

Prof. Tomašec ističe da se na jugoslavenskim ribnjačarstvima čine veliki naponi da se suzbiju razne bolesti riba, ali da rezultati nisu uvek najbolji, zato predlaže da se u cilju uspešnijeg suzbijanja bolesti,

primene u većoj meri biološke uzgojne metode i preventivne mere.

U svom daljem izlaganju prof. Ivo Tomašec se posebno založio za hitno pristupanje rješavanju nekih praktičnih pitanja, u prvom redu, proizvodnji i primeni u ishrani kvalitetne belančevinske hrane i osposobljavanju jednog ribogojilišta u Jugoslaviji za proizvodnju zdravog nasadnog materijala, ovo tim prije imajući u vidu izgradnju novih šaranskih ribnjaka.

Po referatu prof. Tomašeca vođena je veoma interesantna diskusija. Posebno treba istaći diskusiju Ing. Cvjetana Bojčića, koji se je založio za hitno pristupanje rješavanja problema, koje je predložio prof. Tomašec. Ing. Bojčić predlaže, da Sekcija, u interesu pokretanja svih snaga radi daljeg unapređenja proizvodnje ribe u ribnjacima, koja poslednjih godina stagnira, predloži nadležnim organima Poslovnog udruženja da se izradi potreban program i uz saglasnost svih republika i pokrajina zatraži od odgovornih i nadležnih organa Federacije da ga predloži FAO — u radi finansiranja, zašto postoje obećanja predstavnika FAO-a.

Drug Branko Račetović smatra da bi na sastancima pored referata trebalo, češće menjati proizvodna iskustva o radu i mišljenja o stanju na ribnjacima, jer se kroz razmenu praktičnih iskustava i sagledavanja stanja najbolje može sagledati situacija na ribnjacima. Poučen iskustvom Račetović smatra, da je najgore prenositi mlad iz jednog ribnjačarstva u drugo usled čega dolazi do velikih gubitaka. Inače, drug Račetović ističe da ribnjak »Saničani« Prijedor nema bolesti i da su gubici minimalni, što je verovatno posledica dobre vode i tehnologije uzgoja.

Po ovoj tački dnevnog reda donet je: ZAKLJUČAK:

Stavlja se u zadatak Poslovnom udruženju slatkovodnog ribarstva Jugoslavije da izradi program i predračun daljeg razvoja slatkovodnog ribarstva Jugoslavije i program finansiranja, izdejstvuje cizu kod nadležnih saveznih organa i založi se za predlaganje istog FAO-u radi finansiranja.

Po trećoj tački dnevnog reda »Praćenje zdravstvenog stanja ribe na šaranskim ribnjacima« — referat je u ime grupe autora podneo drug Zdravko Petrinec.

U referatu koji je podneo drug Petrinec, iznete su metode i rezultati rada na praćenju zdravstvenog stanja ribe na pojedinim ribnjačarstvima.

Po četvrtoj tački dnevnog reda — informaciju o predlogu Pravilnika za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti riba, podneo je Ing. Mirko Turk, pošto je dr Fijan iz opravdanih razloga bio odsutan.

Ing. Mirko Turk je dao uporedni pregled predloga nacrtu i mišljenja komisije, Ističući da je sa zakašnjenjem poslat nacrt Pravilnika svim zainteresiranim članovima Sekcije u cilju proučavanja i davanja svojih pismenih primedbi i predloga. Pošto postoje razmimoilaženja i u samoj komisiji oko nekih postavki u nacrtu Pravilnika i redosleda slanja na razmatranje nadležnim i zainteresovanim organizacijama Ing. Mirko Turk insistira da sve organizacije daju svoje pismene primedbe Poslovnom udruženju slatkovodnog ribarstva, kako bi se na osnovu njih zauzeo zvaničan stav i dato mišljenje grupacije kao legitimnog predstavnika grane.

O nacrtu Pravilnika vođena je veoma živa diskusija, iz koje vredi posebno istaći:

Ing. Radivoj Ilkin smatra da pravilnici ne smeju biti kočnica daljem i bržem razvoju slatkovodnog ribarstva, već da oni moraju odražavati želje i potreb struke i prakse. Drug Ilkin predlaže da se nacrt Pravilnika dobro prouči i da se na Upravnom odboru Udruženja zauzme zvaničan stav i stavi u zadatak komlsiji da te stavove brani.

Ing. Nebojša Ranković također smatra da Pravilnik mora biti odraz želja prakse i zato treba insistirati da prođe kroz sve faze kako je to predviđeno i sve će biti u redu.

Mihajlo Ristić je mišljenja, da se po pitanju uslova prodaje ribe može tražiti i čuti mišljenje veterinara, ali kod izgradnje novih ribnjaka i rekonstrukcije starih njihovo mišljenje ne može biti odlučujuće, jer bi u tom slučaju imali velikih poteškoća i praktičnih problema.

Ing. Cvjetan Bojčić predlaže da komisija sastavljena od predstavnika Ihtološkog društva i predstavnika Poslovnog udruženja usaglasi nacrt Pravilnika sa primedbama i željama struka i prakse, pa tek onda isti šalje na razmatranje nadležnim organima radi donošenja.

Posle veoma interesantne diskusije donet je, zaključak:

Na osnovu pismenih primedbi svih organizacija slatkovodnog ribarstva, Poslovno udruženje slatkovodnog ribarstva Jugoslavije, dat će zvaničnim putem nadležnim organima svoje primedbe i mišljenja na nacrt Pravilnika za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti riba.

Po petoj tački dnevnog reda, dogovoreno je da se u buduće veća pažnja posveti dostavljanju proizvodnih podataka, jer se upoređivanjem osnovnih pokazatelja proizvodnje i planova može doći do veoma interesantnih i korisnih saznanja i zaključaka.

Vlada opšte uverenje da su podaci višestruko interesantni i korisni za sve zainteresirane organizacije. Interesantno je pogledati i uporediti kod pojedinih organizacija podatke počev od nasada po jedinici površine — kako količinski tako isto i težinski, pa preko % uginuća videti proizvodnju po 1 ha. sa koeficijentom hrane i đubriva, a kao rezultat svemu PCK-a, radi sagledavanja ekonomičnosti poslovanja. Također nije manje interesantno videti proizvodnju ribe po 1 zaposlenom radniku kod pojedinih organizacija, a u vezi sa tim i netto mesečna primanja radnika.

Zamoljene su sve organizacije, koje nisu dostavile podatke, da to učine naknadno, kako bi se tabelarni pregledi kompletirali i uz prigodni komentar štampali u časopisu »Ribarstvo Jugoslavije«.

Pod tačkom R a z n o — veoma interesantnu informaciju o rezultatima uzgoja somovske mladi u okviru Vodne zajednice »Vuka« Osijek, podneo je Ing. Ivan Stević. Po proizvodnim podacima koje je izneo Ing. Stević, proizvodnja soma u veštačkim uslovima je veoma interesantna, jer daje odlične rezultate od 2600 kgr. po 1 ha. sa koeficijentom hrane od 1,4 kgr. Proizvodni gubici su veoma mali i znose svega 12%, a ribe

su daleko otpornije prema bolestima. Ing. Ivan Stević je obećao da će kompletne proizvodne podatke dati na štampanje u našem stručnom časopisu, kako bi bili pristupačni svim zainteresovanima.

Zatim je drug Mihajlo Ristić prikazao vrlo interesantan film o veštačkom mrestu štuke, rađen u suradnji i na objektima Ribarskog preduzeća »Šaran«, Novi Sad.

Uz prigodan i interesantan komentar filma, drug Ristić je podsetio prisutne na naša naučna dostignuća i velike mogućnosti naše zemlje na planu proizvodnje mlađa svih vrsta riba veštačkim putem. Naročito je interesantna proizvodnja mlađa grabljivica, za čiji plasman ne postoje smetnje, već su naprotiv veoma tražene, kako na domaćem, tako i na stranom tržištu.

Po pitanju održavanja sledećeg sastanka Sekcije, dogovoreno je da se sledeći sastanak Stručne sekcije za šaransko ribnjačarstvo Jugoslavije održi u toku

1975. godine u organizaciji Ribarskog gazdinstva »Ečka«, Ečka.

Tačan datum održavanja i dnevni red sastanka odredit će se naknadno.

Zaključujući teoretski deo sastanka Ing. Mirko Turk, predsednik Stručne sekcije za šaransko ribnjačarstvo Jugoslavije se u ime svih učesnika sastanka zahvalio domaćinima sastanka na dobroj organizaciji i srdačnom gostoprimstvu, a učesnicima na učešću i pažnji a referentima na podnetim referatima.

Posle toga svi učesnici su obišli objekte šaranskog ribnjaka »Bečej«, gde su od stručnjaka ribnjaka dobili potrebne informacije i prisustvovali demonstraciji razne ribarske opreme.

Sa posebnom pažnjom zainteresovani su pratili demonstraciju vazdušnih kompresora, a naročito kompresora za transport ribe, koje je demonstrirao drug Branko Vidaković iz Donjeg Miholjca.

Ljubomir Vujačić,

Ribnjak „Bečej“

Na terenu komune Bečej ima preistorijskih nalazišta, ostaci rimskog limesa, a prvi put se Bečej spominje u darovnici ugarskog kralja Bele IV 1238. god, kojom on daje Bečej kaluderima krstašima iz stonog Beograda na gornjem toku Tise.

Oni su na jednoj adi Tise sagradili utvrđenje za zaštitu plovidbe i trgovine Tisom.

Tokom svoje duge istorije bečejska tvrđava je često menjala vlasnike, bila je posed srpskog despota Đorđa Brankovića 1375. — 1455. god.

Koliko je u ovom kraju bilo razvijeno ribarstvo govore istorijski zapisi gradskog magistrata iz 14. veka, da je u Bečeju i Senti bilo po 500 ribara na reci Tisi, da su imali svoje esnafe i da je ribarstvo u srednjem

